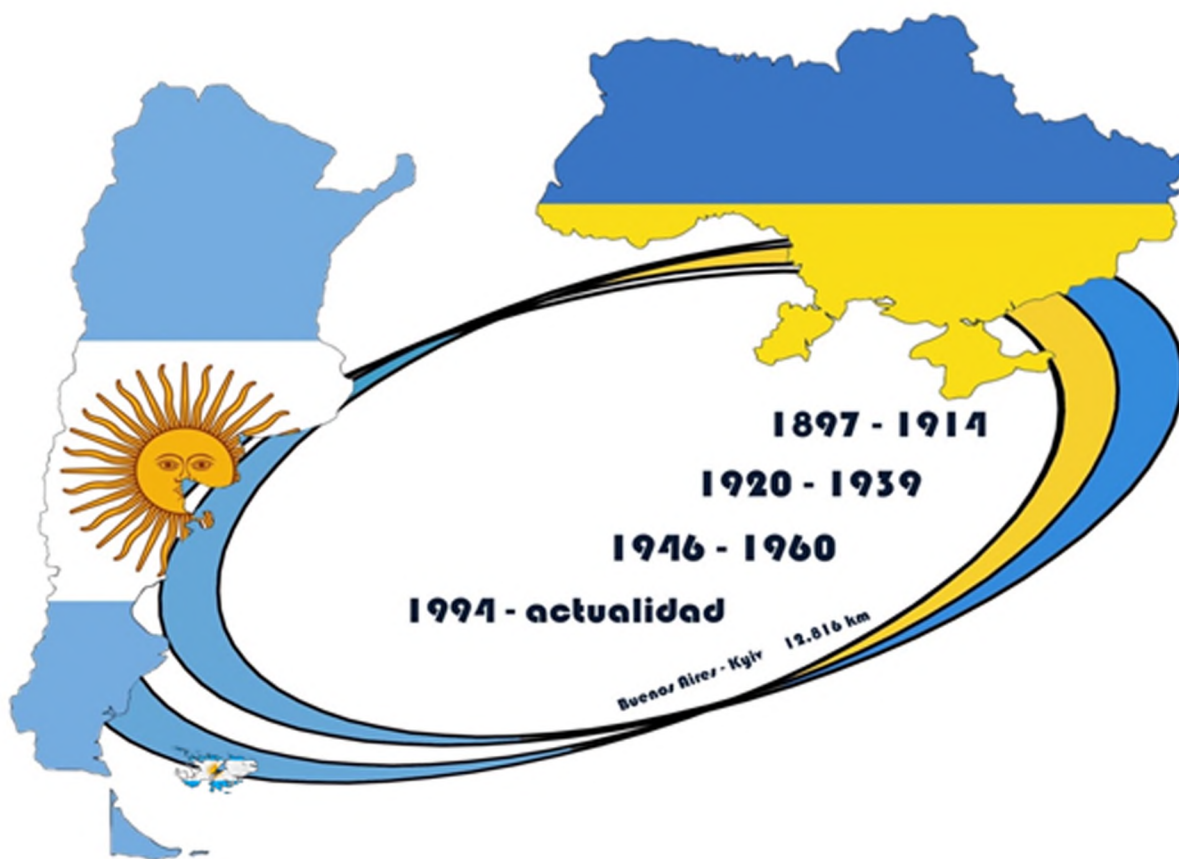

Embajada Argentina
en Ucrania

«У ПОШУКАХ МОГО КОРИННЯ»

№ 12

Вступне слово

Я рада вітати вас на сторінках цифрового інформаційно-періодичного видання «У пошуках мого коріння», підготовленого Посольством Аргентинської Республіки в Україні з метою ознайомлення з видатними особистостями в науковій, підприємницькій та культурній діяльності Аргентини, які є українцями за походженням та/або чие родинне коріння пов'язане з українськими містами.

Історія міграції українців до Аргентини розпочалася наприкінці XIX століття, внаслідок чого утворилася громада, яка вважається сьомою у світі за чисельністю українською діаспорою, що за приблизними оцінками налічує 350 000 українців, представників кількох поколінь.

Можна виокремити чотири головні хвилі міграції українців, які прибули до нашої країни, що охоплюють періоди: 1897-1914, 1920-1939, 1946-1960 роки та з 1994 року до нині. Попри те, що раніше були зареєстровані поодинокі випадки прибуття українців до Аргентини, вважається, що перша організована хвиля української імміграції відбулася у 1897 році до міста Апостолес провінції Місьйонес.

Незважаючи на офіційні дані, було виявлено декілька українських родин, а саме з міста Кам'янця-Подільського, які прибули до Аргентини в серпні 1889 року і заснували в аргентинській провінції Санта-Фе першу єврейську сільськогосподарську колонію Мойсес-Віль.

Кожна з цих хвиль дала Аргентині багато цінних особистостей, оскільки як видатні люди, так і ті, хто залишилися невідомими для широкого загалу, - всі вони своєю працею, зусиллями, творчістю, цінностями та знаннями зробили значний внесок у формування сучасної Аргентини.

Слава про щедру гостинність Аргентини досягла далекої Східної та Центральної Європи. Наша країна відкрила свої двері для потужних та плідних хвиль міжнародних міграційних процесів.

Важливо відзначити роботу, яку виконують організації української діаспори в Аргентині задля збереження українських традицій та цінностей у нашій країні.

Наразі Українська центральна репрезентація (RCU) (www.rcukra.com.ar), яку очолює відомий нейрохірург та Почесний консул України в провінції Буенос-Айрес доктор Педро Лилик (<http://lylyk.com.ar/>), об'єднує понад 30 асоціацій української діаспори, основними членами яких є Українське культурне товариство «ПРОСВІТА» (www.prosvita.org) на чолі з архітектором Хорхе (Юрієм) Данилишиним та Українське товариство «ВІДРОДЖЕННЯ» під керівництвом Віктора Будзінського.

Українська палата торгівлі і промислу в Аргентині (CAUCI) (www.cauci.com.ar), яку очолює пан Олег Яхно, відповідає за просування двостороннього бізнесу з моменту свого заснування у 1992 році.

Команда Посольства Аргентинської Республіки в Україні

Заглиблюючись в історію Аргентини, можна дізнатись про українців та їхніх нащадків, які досягли успіху в різних професійних галузях на національному, регіональному та міжнародному рівнях.

Серед таких особистостей варто згадати біохіміка та лауреата Нобелівської премії з медицини Сесара Мільштейна, піаністку Марту Аргеріх, музиканта-фольклориста Орасіо Еухеніо «Чанго» Спасюка, поетесу Алехандру Пісарник, письменника Сесара Тьемпо, актора й музиканта, члена музично-гумористичного гурту «Les Luthiers» Маркоса Мундстока, засновників та власників комплексів по вирощуванню та переробці мате «Росамонте» Деметрію Гренюка та «Романсе» Мігеля Хосе Герулу, автора публікації про українську громаду «Наші люди» Хорхе Баланду, олімпійського призера Педро Стецюка, метеоролога Надію Зинченко, біохіміка та вірусолога Пабло Голдшмідта, демографа-дослідника української діаспори, випускника Університету Буенос-Айреса Олега Воловину, колишнього футболіста Хосе Чатрука, футбольного тренера Хосе Нестора Пекермана.

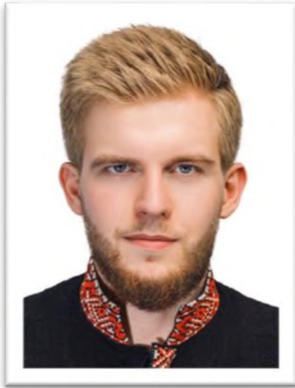
Розповіді, опубліковані у цьому виданні за згодою наших героїв, не є вичерпними, а натомість прагнуть передати різноманіття життєвого досвіду респондентів, відомих на міжнародному рівні особистостей української громади, що мали значний вплив на розвиток аргентинського суспільства та відображають плідні зв'язки між Аргентиною та Україною.

Цей інформаційний бюлетень є відкритою, міжрелігійною, всеохоплюючою ініціативою, до якої можуть долучитися нові діячі української громади в Аргентині. Я вітаю всіх зацікавлених взяти участь у наступних випусках бюлетеня та запрошую надсилати свої історії, спогади та досвід на електронну адресу eucra@mrecic.gov.ar.

З найкращими побажаннями,

Елена Летісія Мікусінські

Передмова від Народного депутата України Святослава Юраша

Депутат Святослав
Юраш

Голови підкомітету з питань зв'язків і захисту прав та інтересів українців за кордоном Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва

2020-ті роки мають стати особливими у відносинах між Україною та українською діаспорою. Наші громади у містах та містечках Аргентини вже більше ніж за сто років заклали підвалини для особливих відносин між нашими державами.

Ми вже давно не незнайомці, а скоріш старі приятелі. Незважаючи на тисячі морських миль між нами, наші народи стали сусідами. Українці та аргентинці живуть на одних вулицях, слухають схожу музику та їх діти грають на тих самих майданчиках.

Мене завжди захоплював феномен діаспори. Однаково величним є і та сміливість, яку проявили емігранти при подоланні всіх труднощів, пов'язаних із переселенням, і доброта та щирість народу, який їх прийняв. І у свій час аргентинський народ неодноразово сприяв нам, іноземцям з іншого континенту, у пошуках прихистку, роботи та, найголовніше свобод. Не отримавши землю в Україні, ми отримали змогу обробляти її в Апостолесі. Тікаючи від політичних переслідувань, нам надали свободу слова, і ми почали друкувати «Українське слово». Рятуючи своїх дітей від економічного занепаду, ми змогли віддати їх в аргентинські школи та університети міста Беріссо. Для 300 000 тисяч українців Аргентина стала землею можливостей і розвитку. І таким чином ще з кінця XIX століття аргентинці роблять все можливе задля збереження наших традицій, мови та віри.

Відносини Буенос-Айреса та Києва мають 300 000 тисяч можливостей, мостів та історій дружби. Закордонні українці Аргентини є найкращими послами України у всіх сферах без виключень. Від медицини і до спорту, вони пишуть історії одночасно двох країн, які так далеко один від одного на політичній мапі, але поряд за спільними ідентичностями. Адже бути сусідами, знаходячись на різних континентах, - це диво, яке стало можливим завдяки гостинності аргентинського народу та сміливості українських емігрантів.

Нове покоління українських дипломатів та політиків має вибудувати особливі відносини із українською діаспорою в Аргентині. Про неї мають більше писати в підручниках з історії, нові освітні програми обміну мають створитися між університетами обох країн, глибше співробітництво повинне вибудуватися у царині культурної дипломатії. Без перебільшення, Українська держава має створити всі можливості для діаспори та її легкого відвідування України, вивчання історії та, особливо, мови. Адже українці – це велика сім'я, що живе на кожному континенті, і ми маємо знати більше про своїх родичів.

Особливі можливості для подальшої співпраці існують, вочевидь, у сферах сільського господарства, медицини та ІТ. Це ті три базові площини, що є однаково важливими для

наших країн і на яких можна створити спільну візію двосторонніх відносин. У розроблені дорожньої карти спільного майбутнього Аргентини та України мають брати участь, перш за все, українські сім'ї міст та селищ нашого латиноамериканського друга та партнера. Така карта мала б включати в себе їх досвід, знання та бачення можливостей та викликів: від питань поглиблення торгівлі і до зусиль щодо зменшення викидів CO₂ у атмосферу.

Для кожного з українців історія діаспори є особливо надихаючим прикладом віри в себе, сміливості та гостинності. Це історія про свободу, втрачену на Батьківщині, та знайдену у новій країні. І наша вдячність аргентинському народу за таку допомогу має бути закарбована у конкретних прикладах співробітництва, яке буде покращувати життя обох народів.

Святослав Юраш*

Народний депутат Верховної Ради України

**Святослав Юраш - Народний депутат Верховної Ради України IX скликання з серпня 2019 року, обраний по загальнодержавному багатомандатному округу за списком політичної партії "Слуга народу". Голова підкомітету з питань зв'язків і захисту прав та інтересів українців за кордоном Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва. Глава Постійної делегації у Парламентській асамблеї ГУАМ, заступник члена Постійної делегації Верховної Ради України у Парламентській асамблеї ЄС - Східні сусіди (ПА ЄВРОНЕСТ), керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Республікою Індія, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Федеративною Республікою Бразилія, керівник групи з міжпарламентських зв'язків з Ірландією, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Румунією, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Державою Ізраїль, заступник співголови групи з міжпарламентських зв'язків з Японією, секретар групи з міжпарламентських зв'язків з Сполученими Штатами Америки.*

ХОРХЕ БАЛАНДА

Журналіст і громадський діяч, колишній голова Української центральної репрезентації в Аргентині, віце-голова провінції Місьйонес)

Хорхе Анхель Владіміро Баланда

У 2021 році Уряд України нагородив Хорхе Баланду орденом князя Ярослава Мудрого.

Хорхе Баланда народився у місті Посадас 10 жовтня 1959 року, одружений на Марії дель Кармен Мантулак, діти: Івана Марія (адвокат-нотаріус), Мігель Маріано (помер) і Хорхе Ніколас (агроном).

Хорхе Баланда працював диктором, журналістом і ведучим радіо-телевізійних програм. Зокрема, був диктором та редактором радіостанції Місьйонес - ЛТ-4 (1979-1983, 1987-1995), керівником служби новин на телеканалі 12 у місті Посадас (1985-1987, 1991-1994, 1995-1997, 1999-2007), директором та співвласником радіостанції «El Aire de integración/Атмосфера інтеграції», місто [Обера](#) провінції Місьйонес (1997-2007). З 2019 року є ведучим спортивної телепрограми «De la Tribuna/3 Трибуни»; від 1982 року - продюсер програми про сільськогосподарське виробництво «Más producción/Більше виробництва», яка виходить на каналі 12 в місті Посадас; директор, співвласник інтернет-видання про новини сільського господарства www.masproduccion.com; оглядач із питань сільського господарства та політики на Радіо Республіка, Посадас; постійний позаштатний кореспондент

Хорхе Баланда з родиною

Дідусь і бабуся Хорхе Баланди

каналу «Todo Noticias/Усі новини» та 13 каналу [Буенос-Айреса](#). Також співпрацює з радіо-телевізійними і друкованими засобами масової інформації Буенос-Айреса та інших провінцій Аргентини. Радник з питань висвітлення у пресі сільськогосподарських підприємств центральної частини провінції Місьйонес.

❖ Які родинні зв'язки Ви маєте з Україною?

Мої дідусь і бабуся по батьковій лінії, Хуан Баланда та Анастасія Гардаман, народилися в Україні. Там народилися мої прадід та прабабуся по материнській лінії на прізвища Субенчиський та Волосенюк.

❖ Чи знаєте Ви, у якому році вони емігрували з України?

Вони емігрували до Аргентини в 1899 році.

❖ У якому місті чи області вони жили?

Баланди походили з невеликого селища Пшеничники Івано-Франківської області, Гардамани - із села Палагичі Івано-Франківської області, Субенчиські - зі Львівщини.

❖ У якій провінції, місті чи селищі Аргентини вони оселилися?

Усі вони оселилися у місті Апостолес провінції Місьйонес.

❖ Чи відомо Вам про родичів у сучасній Україні?

Мені вдалося знайти родину Баландів, з якою я підтримую постійний зв'язок. Перший мій візит і зустріч із ними означали для мене повернутися до своїх джерел, дізнатися про наше коріння. Дивлячись сьогодні на краєвиди цього маленького містечка, я згадаю багато історій, які розповідали мої бабуся, дідусь та батько. Того дня в родині відбулося весілля, було неймовірно зворушливо побачити, що весільна церемонія в Україні ні чим не відрізнялася від тієї, яку проводили в провінції Місьйонес. Я завжди казав, що потрапити в Україну, знайти сім'ю, було одним із самих хвилюючих моментів у моєму житті. Я привіз жменю української землі та залишив її на могилі дідуса й бабусі. Пшеничники – це набагато більше, ніж географічна точка на мапі України, це моя домівка в Україні.

Родина в Україні

❖ Чи зберігаєте Ви якісь українські традиції?

Колядники

Я б сказав - майже всі. Я змалку їх пам'ятаю. У домі дідуса та бабусі ми з батьками завжди дотримувалися українських традицій. Мова, музика, співи, танці, релігійні традиції Страсного тижня, Великодня, Різдва, Святого Миколая, весільні обряди з усіма тонкощами українських звичаїв. Минуло понад 100 років відтоді, як мої пращури приїхали до Аргентини, проте чимало традицій нам вдалося зберегти. Йдеться не лише про українську кухню. Мабуть, найбільш ностальгічна пора - це Різдво, коли ми, крім традиційного різдвяного столу, співаємо пісні, які часто чули від наших бабусь і дідусів. Це емоційний момент, сповнений спогадів і ностальгії.

❖ Чи є українські звичаї, пов'язані з Вашими предками?

Гадаю, я багато успадкував від бабусі й дідуса, а також від батьків. З самого юного віку я був у фольклорних колективах, а згодом мав задоволення бути їхнім керівником. Я був постійним промоутером культури як журналіст радіо-телевізійних програми та автор

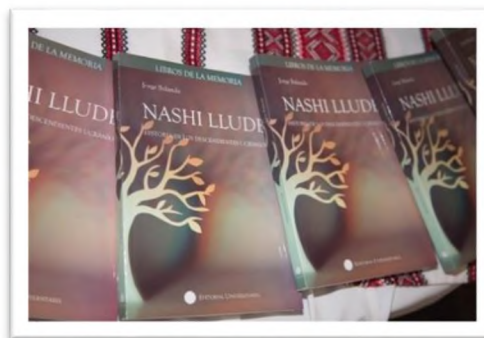

На стадіоні у Києві

багатьох статей у пресі, також очолював різні громадські організації українських нащадків в Аргентині. Я мав честь і відповідальність спочатку бути одним із засновників, а потім очолювати Українське товариство «27 серпня» в місті Посадас провінції Місьйонес, згодом став головою Української центральної репрезентації в Аргентині. Все своє життя я тісно пов'язаний з українською громадою. Саме це спонукало мене написати книжку «Nashi Llude», це розповідь про різні аспекти та особистості української громади провінції Місьйонес. Я дуже щасливий, що завдяки сприянню Посольства Аргентини в Києві, а також роботі Київського університету імені Бориса Грінченка, мій твір перекладено українською мовою.

❖ **Хочете поділитися спогадами, які наближають Вас до України?**

Без сумніву, за ці 62 роки я пережив дуже щасливі моменти. Мігель і Тереса, мої батьки, бабуся Анастасія та священник Хорхе Мельничин, вони з дитинства заохочували мене займатися громадською діяльністю, як це сьогодні роблять моя дружина та діти. З великою теплотою я згадую часи боротьби за свободу України. Кінець 70-80-х років, коли я був у складі молодіжних груп, які займалися поширенням «української справи», розповідаючи про це світу різними способами: через фольклор, через музику, беручи участь у демонстраціях проти радянського гніту, вимагаючи свободи українцям, яких зіслали до Сибіру, заявляючи на весь світ, що Голодомор був геноцидом. Сьогодні, згадуючи ті часи, я бачу вільну, суверенну, незалежну Україну, якій, безперечно, ще багато чого треба зробити, але все це вже в руках самих українців.

Книжка «Nashi Lludy»

❖ **Чи вважаєте Ви за доцільне у майбутньому поживати зв'язки з країною Ваших предків?**

Перший візит до України

Я у цьому переконаний. Я мав можливість побувати в Україні майже з десятків разів. У деяких із них я був у складі офіційних делегацій, зокрема, коли домовлялися про побратимство між провінцією Місьйонес і Тернопільською областю. Спочатку, зважаючи на чинне законодавство, це було дещо складно робити. Сьогодні я бачу іншу панораму, завдяки докладеним зусиллям із боку Посольства Аргентини в Україні, ми починаємо спостерігати позитивні результати. Очевидно, що попереду ще довгий шлях, який, безсумнівно, відкриє багато можливостей для України й Аргентини.

ЯРЕМА ТАУРИДЗЬКИЙ

Юрист, журналіст, публіцист, перекладач, редактор і діяч української громади в Аргентині

Життя, присвячене літературі та боротьбі за Україну

(автор Др. Ярема Тауридзький)

Др. Ярема Тауридзький

Академічна та професійна діяльність

Ярема Тауридзький отримав диплом юриста Національного університету Ла-Плати (1970), диплом журналіста Національного університету Ла-Плати (1969), до свого виходу на пенсію (2017) був професором комерційного права III Національного університету Ломас-де-Самори. Др. Тауридзький виконував обов'язки директора академічного відділу Колегії адвокатів Кільмеса, а також очолював протягом 10 років Інститут комерційного та підприємницького права зазначеної Колегії.

Ярема Тауридзький вів активну академічну діяльність, брав участь в понад 200 засіданнях та з'їздах інститутів комерційного права по всій країні, виступав із доповідями та читав лекції на теми за своїм фахом. Др. Тауридзький, як член FIA (Міжамериканська федерація юристів) від Колегії адвокатів Кільмеса, брав участь у міжамериканських конгресах, які проводилися у Мексиці, Домініканській Республіці, Новому Орлеані та Кочабамбі (Республіка Болівія). Він також відвідав конгрес FIA, який проходив у Мадриді.

Ярема Тауридзький співпрацював з юридичними журналами Колегії адвокатів Кільмеса, Національного університету Ломас-де-Самори та юридичним журналом «La Ley» («Закон») міста Буенос-Айрес. В Україні він брав участь у зустрічі українських юристів, що відбулася у Києві 1990 року, метою якої було створення Колегії адвокатів, що мала б охопити всю територію України, яка на той час ще

Др. Ярема Тауридзький із Послом Аргентини в Україні паном Мігелем Анхелем Кунео на прийомі в резиденції посольства разом із балетом «Просвіта», 2001 рік

перебувала під радянським гнітом. Після проголошення незалежності України Др. Тауридзький, як юрист українського походження з Аргентини, відвідав чотири конгреси за участю юристів з України, Сполучених Штатів Америки, Канади, Франції, Великобританії, Польщі та інших країн, де виступив із доповіддю щодо розвитку права в Аргентині, а також із пропозиціями щодо реформування цивільного кодексу України, який необхідно було адаптувати до нових обставин, включно з комерційними нормами. Слід зазначити, що на одній із таких зустрічей він був присутній разом із українськими юристами з Парагваю.

Українська центральна репрезентація, нагородження Яреми Тавридзького відзнакою, яку вручає Лідія Макаруха, дружина Василя Іваницького (на фото: перший праворуч)

З юних років, завдяки вихованню батьків, Ярема залучився до діяльності української громади в Аргентині, куди прибув разом із батьками у грудні 1948 року. Він був членом Молодіжного товариства «Пласт» та відвідував українську суботню школу при церкві святих отців василіян (Орден Святого Василя

Виступ Яреми Тауридзького у Товаристві «Просвіта» з нагоди 20-ї річниці смерті генерала Тараса Чупринки

Великого), яка тоді розташовувалася на вулиці Курапалігуе, 760 у місті Буенос-Айрес.

Закінчивши середню школу, він вступив до університету, став членом Українського культурного товариства «Просвіта», центральний офіс якого розташований у місті Буенос-Айрес. У цій установі, яка була першим неприбутковим громадським об'єднанням в Аргентині, заснованим у 1924 році, Ярема Тауридзький спочатку обіймав посаду секретаря, а потім протягом двох каденцій був її головою.

У 1990 році Др. Тауридзький очолив газету «Українське слово» Українського культурного товариства «Просвіта», цю посаду він обіймав кілька років. Він і сьогодні бере активну участь у діяльності Українського культурного товариства «Просвіта» та її філії у місті Авельянеда.

З нагоди 10-тої річниці Незалежності України, яка відзначалася у 2001 році, Др. Тауридзький, тодішній голова Українського культурного товариства «Просвіта», організував в Україні гастролі фольклорного українського балету «Просвіта» та особисто супроводжував танцювальний колектив у цій поїздці. Балет «Просвіта» взяв участь у святковому гала-концерті на честь цієї видатної дати, що відбувся у Палаці «Україна», на якому були присутні Президент

Ярема Тауридзький біля могили лідера українських націоналістів Симона Петлюри, Париж, 1976 рік

України та три європейських Президенти. Колектив балету «Просвіта» також виступив у Каневі, Львові та Коломиї.

Учасники Світового конгресу
антикомуністичної ліги у Мексиці. На
фото: журналіст Енріке Мартінес Кодо,
Ярослав Стецько та Слава Стецько

Української центральної репрезентації в Аргентині, очолював Аргентинсько-українську асоціацію випускників вищих навчальних заходів. Він також був головою аргентинської філії Товариства студіюючої молоді ТУСМ (Товариство української студіюючої молоді ім. М. Міхновського), центральне відділення якого розташовано у Сполучених Штатах Америки. Наразі Др. Тауридзький працює редактором сторінки Української центральної репрезентації, також редактором і співробітником сторінки Української громади міста Апостолес, Пуеблос, Колоніас і Норте-де-Коррієнтес. Він є кореспондентом газети Верховної Ради України

Члени ради директорів Товариства
студіюючої молоді ТУСМ, перший
праворуч (з бородою) Андрій
Бандера, син лідера націоналістів
Степана Бандери

Після завершення туру Уряд України відзначив пана Тауридзького, голову Українського культурного товариства «Просвіта», нагородою за внесок у розвиток української культури в діаспорі. Представник Міністерства культури вручив йому нагороду на спеціально організованому офіційному акті.

Посади та обов'язки у громаді

Окрім вищезгаданих посад секретаря та голови Українського культурного товариства «Просвіта», протягом останнього десятиліття Ярема Тауридзький обіймав посади заступника голови та секретаря

Разом із членом Верховного суду
Рікардо Левене та Головою «Просвіти»
Володимиром Кметом

«Голос України», бібліотекарем філії Українського культурного товариства «Просвіта» у місті Авельянеда.

Журналістська діяльність

Як вже зазначалося, з 1990 року протягом кількох років Ярема Тавридзький очолював та був редактором газети «Українське слово» Українського культурного товариства «Просвіта». Однак найважливішою його професійною журналістською діяльністю стала робота оглядачем газети «La Prensa» Буенос-Айреса. У цій престижній газеті, заснованій Хосе К. Пасом у 1869 році, приблизно 2-3 рази на місяць він публікував свою колонку, висвітлюючи радянські репресії в Україні та інших країнах-супутниках панівного комуністичного

режиму, що дало йому можливість акредитуватися як професійний журналіст із відповідним кваліфікаційним посвідченням.

Разом із Рікардо Левене та членами української громади в Нью-Йорку

Протягом багатьох років він співпрацював з усіма українськими виданнями Сполучених Штатів Америки, Канади та незалежної України, публікував замітки у львівській газеті «За вільну Україну», а також постійно надсилав і надсилає свої статті до рубрики «Листи читачів», які неодноразово публікувалися в газетах «La Nación», «La Prensa» і «El País», Монтевідео, Уругвай. Він також співпрацював із газетою «Голос Української Церкви» - орган Української єпархії, яка видається в місті Буенос-Айрес.

Діяльність під час проведення Міжнародної комісії з розслідування Голодомору

У 1986 році Ярема Тауридзький на прохання Світового конгресу вільних українців (СКВУ) зв'язується з відомим аргентинським юристом Рікардо Левене (син), який двічі входив до складу Верховного суду Аргентинської Республіки та у другій каденції очолив його. У зв'язку із зверненням Світового конгресу вільних українців скликається Міжнародна комісія, яка складається із 7 видатних юристів міжнародного рівня, серед яких і Др. Левене з Аргентини. Комісію очолює відомий шведський юрист Др. Дж. Сандберг. Протягом майже чотирьох років роботи Комісії. Тауридзький є радником Левена, супроводжує його до Брюсселя, Нью-Йорка та Лондона, де проводяться засідання Комісії. Робота Комісії завершилася висновком, виданим у 1990 році, який тодішній Голова СКВУ Юрій Шимко передав Президенту Європейського парламенту в Страсбурзі та Голові Комісії ООН з прав людини в Женеві (1990).

Участь у Всесвітньому конгресі українських юристів
Київ, 1995 рік

Варто додати, що вищезгадана Комісія більшістю голосів прийшла до висновку, що штучний голод, задуманий більшовицькою владою в 1932-1933 роках для знищення українського народу, є геноцидом, оскільки мав усі ознаки, визначені в Конвенції ООН щодо геноциду.

Публіцистична діяльність

У 2017 році за редакцією Яреми Тауридзького і Педро Лилика вийшла книжка Люка та Тіни Паувелс «Історія України» у перекладі Нестора Монтесанті.

У 2018 році Ярема Тауридзький був редактором і перекладачем книжки Сергія Ціпки «Українці в Аргентині – творення громади (1897-1950)». Презентації цієї книжки відбулися в офісі Української палати торгівлі і промислу в Аргентині (CAUCI) у готелі Feir's Park, у рамках книжкових ярмарків в місті Апостолес провінції Міс'йонес та парагвайському місті Енкарнасьйон, а також в Автономному університеті міста Енкарнасьйон.

Участь у Конгресі українських юристів
Львів, 1996 рік

Апостолес провінції Місьйонес на книжковому ярмарку, започаткованому в 2015 році Асоціацією Падре Сенешен, президентом якої є пан Габріель Е. Борескі, а також в Аргентинсько-українському клубі у Парагваї, у серпні 2019 року - в Державному університеті та Автономному університеті міста Енкарнасьйон, у листопаді 2019 року - в місті Обера провінції Місьйонес у Національному університеті провінції Місьйонес.

Др. Тауридзький був редактором і перекладачем книжки Івана Геля «Виклик системі», що вийшла у жовтні 2021 року, першої книжки іспанською мовою, яка розкривала тему національно-визвольного руху другої половини ХХ століття/покоління «шестидесятників».

Ярема Тавридзький відвідав всі вищезгадані місця, де проводилися презентації зазначених книжок, на яких він детально розповідав історії їхніх публікацій. У двох поїздках він супроводжував професора Сергія Ціпка, який представляв свою книжку «Українці в Аргентині – творення громади (1897-1950)», та виступив із доповіддю на тему Голодомору, оскільки як науковець-дослідник

Разом з Іваном Гелем,
заступником голови
Львівської обласної ради,
автором книжки «Виклик
системі», переклад та
редакція Яреми
Тауридзького, 1990 рік

зазначеної теми мав обґрунтовані відповіді на запитання газет і видань щодо цієї тематики. Крім того, обговорюючи внесок українців, які проживають в Аргентині, у справу Голодомору, він посилався на картину Віктора Цимбала на цю тему. Одна з таких презентацій відбулася в Музеї українського мистецтва у місті Апостолес, який очолює с. Мігела Фейска (ЧСВВ). Ще одна презентація книжки Сергія Ціпка, на якій його супроводжував Ярема Тауридзький, відбулася в Державному університеті міста Енкарнасьйон.

У світі своїх книжок

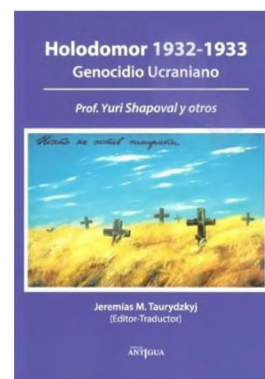
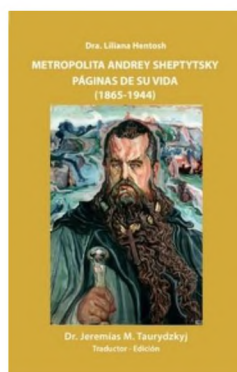
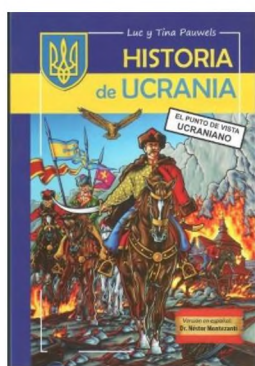
Наразі редагується книжка «Андрій Шептицький – сторінки його життя» Проф. Ліліани Гентош (Львів), проведення презентація якої планується у 2022 році з нагоди 100-річчя візиту митрополита Андрія Шептицького до Аргентини (провінція Місйонес). Ярема Тавридзький є перекладачем і редактором згаданої книжки пані Гентош. В очікуванні виходу друком цієї книжки, до вашої уваги представляється її обкладинка.

Ярема Тауридзький у ролі Святого Миколая, грудень 2019 року, філія Товариства «Просвіта» у місті Авельянеда

Др. Ярема М. Тауридзький продовжує наполегливо і сумлінно працювати задля «української справи», відстоювати її у всіх можливих проектах своєї багатогранної діяльності.

Книжки, опубліковані за участю Яреми Тауридзького

Вшановуючи пам'ять ПРОФЕСОРА ЄВГЕНА БУЛИГІНА

(1931 – 2021)

Професор Євген Булигін
Фото: <https://www.google.com>

Представляємо до вашої уваги коротку біографічну довідку професора Булигіна, яку надіслав професор Хуан Пабло Алонсо, заступник завідувача кафедри філософії права. Проф. Євген Булигін був деканом юридичного факультету Університету Буенос-Айреса у період створення Інституту правових і соціальних досліджень «Амбросіо Л. Хіохо» (1984 -1986). При Інституті він заснував та керував семінаром на постійній основі з логіки та філософії права.

Євген Булигін народився 25 липня 1931 року в Харкові, другому за величиною місті України, у російській освіченій родині, добре обізнаній з літературою і наукою. У дитинстві він пережив важкі часи Другої світової війни.

Євген закінчив перший клас початкової школи у Харкові, проте через німецьку навалу його родині довелося покинути місто, кілька років вони проживали в сільській місцевості. Протягом цих років його батько, мати та дядько працювали за своїм фахом. Євген вивчав математику, він чудово читав і писав російською. Російська – це одна з мов, на якій Євген Булигін писав свої наукові праці, крім англійської, німецької та іспанської.

Родина Булигіних мала намір переїхати до Парижу, де мешкали їхні родичі, однак доля закинула їх в австрійське місто Лінц, що розташоване на річці Дунай. У період з 1945 до 1948 року Євген навчався у престижній гімназії Bundesrealschule, альма-матер австрійсько-англійського філософа Людвіга Вітгенштейна. Там він удосконалив німецьку та англійську мови.

У ті роки ООН проводила програми переселення для сімей, які внаслідок війни змушені були покинути свої домівки. Пропонувалися різноманітні варіанти: Канада, Австралія, Чилі, Аргентина. Так, у 1949 році, родина Булигіних (батько, мати, Євген, дядько, тітка та двоюрідний брат) остаточно оселилася в місті Ланус провінції Буенос-Айреса. Євгену на той час було 18 років.

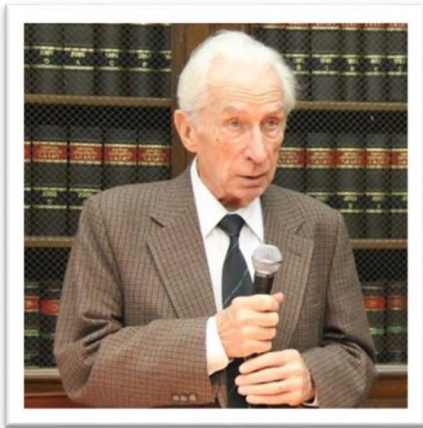
Євген отримав середню освіту у коледжі «Colegio Bartolomé Mitre» міста Буенос-Айрес. У 1953 році став студентом юридичного факультету Університету Буенос-Айреса, у 1958 році отримав диплом юриста.

Навчаючись на юридичному факультеті, він приєднався до команди, яку очолив Амбросіо Хіоха, увійшовши до складу найважливішої групи філософії права, яка існувала в Аргентині та Латинській Америці. Мануель

Аргентинська асоціація з
питань філософії та права
Фото: <https://www.google.com>

Атьенса у своїй докторській дисертації «Філософія права в Аргентині» назвав цю групу «золотим поколінням». Серед них були Амбросіо Хіоха, Хенаро Карріо, Хорхе Бакке, Карлос Альчуррон, Мартін Фаррелл, Едуардо Рабоссі, Рікардо Гібур, Карлос Ніно та Євген Булігін.

Проф. Булігін
фото: <https://www.google.com>

Отримавши ступінь доктора Університету Буенос-Айреса з найвищою кваліфікацією, проф. Булігін проходить стажування у Європі під керівництвом проф. Ульріха Клуга в Кельні, проф. Ганса Вельцеля в Бонні та Герберта Харта в Оксфорді (1963–1969). Наприкінці свого стажування в Оксфорді, у стінах цього навчального закладу на кілька місяців перетнулися шляхи чотирьох найважливіших філософів права ХХ століття - Герберта Харта, Рональда Дворкіна, Джозефа Раза і Євгена Булігіна.

Проф. Булігін використовує своє перебування в Оксфорді, щоб обговорити неопубліковану монографію, яку писав у співавторстві зі своїм другом Карлосом Альчурроном. Альчуррон, зі свого боку, обговорював цю роботу з фінським філософом і логіком, батьком логіки

норм, фон Врігтом.

Юрист Булігін вів бесіди з Хартом, логік Альчуррон - із фон Врігтом. Так народилася книжка «Нормативні системи», яка була опублікована англійською мовою в 1971 році за підтримки аргентинського філософа і фізика проф. Маріо Бунге.

У роботі «Нормативні системи» збігаються дві досить віддалені між собою філософські традиції: логіка норм, народження якої було започатковано статтею «Деонтична логіка» фон Врігта (1951), і правовий позитивізм, представлений у версіях Кельзена і Харта на початку 1950-х років минулого століття.

«Нормативні системи», мабуть, є однією з найважливіших робіт із філософії права ХХ століття, тому не дивно, що її було видано п'ятьма мовами: англійською, іспанською, італійською, німецькою та російською.

Хосе Хуан Моресо, професор філософії права в Університеті Помпеу Фабра в Барселоні, неодноразово говорив: «Нормативні системи» - це книжка, яку хотів би написати кожен філософ права».

Проте на «Нормативних системах» робота Євгена Булігіна не зупинилася. Навпаки, його пізніші твори, які були написані окремо чи у співпраці з Карлосом Альчурроном, створили новий спосіб мислення щодо філософії права, ретельніше розглядаючи його з наукового, раціоналістичного та логічного погляду. Повна збірка робіт Євгена Булігіна складається з 15 книжок і 147 статей, опублікованих іспанською, англійською, німецькою та російською мовами.

фото:
<https://www.google.com>

У проф. Булигіна є учні по всьому світу, усі вони відомі професори та філософи права у своїх країнах: Командучі, Кьяссоні та Редондо (Італія), Атьенса, Руїс Манеро, Моресо, Байон (Іспанія), Лісанюк та Антонов (Росія), Далмейда (Шотландія), Сердіо (Мексика), Мендонка (Парагвай), Караччоло, Сулета, Наварро, Родрігес та багато інших (Аргентина).

Наукові досягнення професора Євгена Булигіна були відзначені преміями Фондів Гумбольдта і Гуггенхайма, Британської Ради, премією «Копех», він був Почесним професором Університету Буенос-Айреса з 1997 року. Проф. Булигін був призначений колишнім Президентом Аргентини Раулем Альфонсіном деканом юридичного факультету Університету Буенос-Айреса у 1983 році.

Проф. Булигін був почесним доктором у шести американських та європейських університетах, президентом Міжнародної асоціації філософії права і соціальної філософії (IVR) (1999 – 2003), єдиним латиноамериканцем, який обіймав цю посаду, хоча Євген народився не в Латинській Америці, він оселився в Буенос-Айресі у віці 18 років, займаючись науковою роботою на матеріально-технічній базі Університету Буенос-Айреса.

Євген Булигін отримує Диплом
Почесного доктора
Національного університету
Кордови
фото: <https://www.google.com>

Щоб зрозуміти важливість наукової праці професора Євгена Булигіна, гадаю, достатньо однієї історії: у 2004 році в Інституті Кельзена у Відні було встановлено, що робота, яку приписували Кельзену, й справді йому належала. У цій роботі Ганс Кельзен полемізує навколо статті Євгена Булигіна, опублікованої німецькою мовою в 1965 році. Отже, було вирішено опублікувати цю полеміку в одному томі, який включав першу роботу Булигіна, критику Кельзена, відповідь Булигіна та відповідь на неї директора Інституту Вальтера від імені Кельзена. Небагато філософів права, які працювали до XXI століття, можуть стверджувати, що сперечалися із самим Гансом Кельзенем.

Моє знайомство з Євгеном Булигіним відбулося у 1991 році. Я був аспірантом у Барселонському університеті, куди його запросили прочитати нам курс лекцій. Лекції професора Булигіна спонукали мене звернутися до нього із проханням стати моїм науковим керівником, на що він погодився. Коли я повернувся до Буенос-Айреса в 1994 році, я увійшов до складу його кафедри та семінару з логіки норм і теорії права Альчуррон & Булигін. Ці семінари під керівництвом Євгена Булигіна та Уго Сулети проводилися на постійній основі до 2021 року на юридичному факультеті Університету Буенос-Айреса щовівторка понад 50 років.

Мене охоплює великий сум через відхід Євгена, але водночас я відчуваю радість, що доля подарувала мені зустріч із такою людиною, яка майже 30 років була моїм науковим керівником, моїм радником і другом.

ПОДЯКИ

Особлива подяка:

Народному депутату України пану Святославу Юрашу

Подяка за співпрацю у підготовці цього номера:

Доктору Яремі М. Тауридзькому

Ліц. Олегу Яхну

Команді Посольства Аргентини в Україні:

Послу пані Елені Летісії Мікусінскі

Секретарю Аріелю Максу Санчесу Ромеро

Секретарю Мартіну Кастро

Ліц. Алехандрі Василик

Ліц. Вікторії Казьмірук

Ліц. Лесі Мілютенко